

NV 3366 hu

38

Landbouw Hogeschool
der
WAGENINGEN

Floralia

ijdschrift voor bloem en tuin

Unieke vogelbroedplaats van
Europese vermaardheid

S. DE WAARD

Het Natuurmonument »De Beer«

Juist daar, waar een van onze drukst bevaren rivieren, de Nieuwe Waterweg, uitmondt in de Noordzee, ligt het fraaie en interessante duinlandschap, dat onder de naam De Beer grote vermaardheid geniet om het geweldig rijke vogellevens, dat hier het grootste gedeelte van het jaar te bespeuren valt.

Wanneer we met de motorvlet van Prins, de veerman op Rozenbrug de Waterweg oversteken, zien we van de rivier af reeds het aardige, met riet gedekte huis, waarin de heer Korfmaker, de opzichter van De Beer, met zijn gezin verblijft houdt. Het huis staat zeer schilderachtig tussen de vlieren bovenop de duinenrij langs de Waterweg. Aan de achterzijde van het huis moeten wij zijn om onze vergunning te tonen en dan gaan

wij onder leiding van de opzichter het terrein in. Wij volgen een verharde weg, die met een grote boog naar de zuidkant van het eiland voert. Links en rechts, vanuit het dichte struikgewas van vlieren en duidoorns, klinkt het prachtig gefluit van de nachtegaal en ook horen we er het mooie liedje van de fitis, het ratelend, schel gezang van het winterkoninkje en nog tal van andere vogelgeluiden.

Doordat de weg over een hoogte loopt, hebben we naar beide kanten een mooi uitzicht over het duinlandschap. Rechts is er al spoedig een aardig doorkijkje in de richting van de Waterweg en

De aanlegsteiger „De Beer”. Aan de overzijde van de Waterweg ligt Hoek van Holland

wanneer wij nog wat verder gelopen zijn, zien wij een prachtige duinplas, de Kievitenplas, als een blinkende spiegel tussen de duinen opblinken. Er heerst daar een hele drukte van wilde eenden, kieviten, scholeksters en meeuwen en ook ontwaren wij er verscheidene paartjes bergeenden, fraaie, bonte vogels, die hier bij tientallen op De Beer in konijnenholen en -pijpen broeden, een gewoonte, die zij met de tapuit en de hollen-duif gemeen hebben.

De wandeling voert ons dan naar Het Breed, het grote weidegebied achter de duinen, vanouds het domein van de weidevolges, die daar bij honderden broeden; hier huizen kieviten, tureluurs, grutto's, kempennetjes en ook enkele scholeksters en kluten. En niet te vergeten de leeuweriken, die overal om ons heen met jubelend getiereliet uit het gras op stijgen. Hoeveel er wel zitten van al die soorten, merken we pas, als wij op onze weg naar het strand de grazige vlakte oversteken en daardoor een groot aantal van de broedende vogels tot opvliegen nopen. Met luid misbaar vliegen ze boven de indringers in hun domein en rustig wordt het pas als wij de vlakte verlaten.

Na een wandeling door het weidegebied en de duinen brengt de opzichter ons naar het Groene Strand en ook in dit gedeelte van het terrein wemelt het weer van de vogels: duizenden visdiefjes en kokmeeuwen broeden hier en ook zilvermeeuwen blijken er te huizen. Kordate vogels zijn het, vooral de zilvermeeuwen, die ons, zodra wij in de buurt van hun nesten komen, met grote felheid in een snelle stootduik aanvallen en door hun nijdig geschreeuw duidelijk maken, dat op onze aanwezigheid volstrekt geen prijs gesteld wordt.

Er zijn ook nog andere vogels te zien: sierlijke kluten met een fraai wit en zwart verenkleed, hoge blauwgrijze poten en een merkwaardige omhoog gewipte snavel; ook bemerken we telkens strandpleviertjes en bontbekken, die als speelgoedvogeltjes voor ons uit rollen; ze nestelen vooral op de schelpenveldjes, evenals de dwergsterns, die onder het uiten van korte, scherpe kreetjes telkens boven onze hoofden komen rondwieken.

Lachsterns bij hun nest (een zeldzaam voorkomende foto)
Foto S. de Waard

Ach, je komt ogen te kort om alles in je op te nemen.

Het indrukwekkendst openbaart het vogellevens op De Beer zich wel aan de rand van het begroeide strand, waar tienduizend paren grote sterns op en tussen de jonge duintjes aan de zee-kant hun home gevestigd hebben; de vogels zitten er „mannetje aan mannetje” en het is dan ook geen kunst om hier een nest te vinden, veeleer is het een kunst om niet op de eieren te trappen als wij in de buurt van de kolonie komen. Vijf of zes legsels op een stukje grond van een meter in het vierkant is werkelijk geen zeldzaamheid.

Zo gauw wij in de buurt van de grote-sternkolonie komen, gaan al die duizenden vogels onder een machtig gekrijs op de wieken, om in een dichte wolk boven ons te blijven rondkringen, een schouwspel, dat men niet licht vergeet. Ja, dat is overweldigend, die duizenden smetteloos witte vogels, prachtig afstekend tegen het blauw van de hemel.

Heel mooi is het ook aan de zuidkant van De

Beer, waar wij geboeid worden door een weids uitzicht op de Brielse Maas met zijn blinkende slikkerige oevers. Hier ontwaren wij wulpen en andere steltlopers, die er voedsel komen zoeken op het slit en ook zien wij er enkele grote, bruine roofvogels jagen; dat zijn de bruine kiekendieven, die hier in de uitgestrekte rietwildernissen broeden.

Voor wie van de natuur houdt is zo'n uitstapje naar De Beer altijd weer een waar evenement, vooral in de broedtijd, maar toch ook ervoor en erna, want in ieder seizoen is de vogeldrukke er

groot, het landschap mooi en de flora interessant. Toch blijft Juni wel de mooiste maand om het natuurmonument te bezoeken. Dan bloeit het duinstruweel in volle luister; vooral de duizenden vlieren, die in die tijd overdekt zijn met een schat van roomwitte bloemtuilen zorgen voor een onuitwisbare indruk van de ontzaglijke weelde, die het kenmerk is van de zomer. En bovendien zijn dan van bijna alle vogels eieren of jongen te vinden en dat is eigenlijk wel de grootste attractie van De Beer, het vogelparadijsje aan de Noordzeekust.

A. C. MULLER-IDZERDA

Onkruid en ongedierte in Zomertijd

Wie met vakantie gaat zal, als hij er maar even tijd voor heeft, zijn tuin nog eens goed onkruidvrij maken. Op een warme droge dag zowel de border tussen de planten, als de paden flink met de schoffel bewerken. Met de hand wieden blijft altijd het zekerste, maar daar komt helaas niet altijd wat van. Als we de boel maar zorgvuldig bij elkaar harken en niet op de blad- of composthoop brengen, maar veilig verbranden, komen we met schoffelen al weer een heel eind. Het gazon onkruidvrij houden is voor menige liefhebber een puzzle en toch is een gazon van louter gras zo'n kostelijk bezit! Een simpel middelje om te zien waar we gebleven zijn, is het maken van banen met behulp van stokken, anders laten we zo licht wat zitten. Soms bestaat het gazon voor een groot deel uit klaver, dat weliswaar minder storend is dan de andere grovere onkruiden, maar dat er toch niet in thuis hoort. Meestal ontstaat het door een te grote bemesting met fosfor en kali. Door veel stikstof te geven beperken we de groei der klaver aanmerkelijk. Tegenwoordig zijn we ook nog wel eens wat gemakkelijk uitgevallen en gebruiken eenvoudig

het een of ander „hormoon preparaat” of groeistof, dat we op het gazon spuiten en dat ons bevrijdt van de meest voorkomende onkruiden. Ook distels en brandnetels kunnen er mee vernietigd worden, al zullen we voor brandnetels de oplossing drie keer zo sterk moeten maken. Als de middelen volgens gebruiksaanwijzing worden toegepast, zijn ze niet giftig.

Anders is dit met de onkruidverdelgende middelen voor paden of terrassen, welke alle plantengroei vernietigen. Daarom moeten we bij paden ook op 20 c.M. afstand blijven van gazon of border. Het is dus een zeer voorzichtig en precies werkje! We gebruiken hiervoor natriumchloraat in water opgelost en we verspuiten dit bij voorkeur na een flinke regenbui, want de grond mag niet droog zijn. Het spuiten zelf doen we echter niet bij regen maar bij zonnig weer, anders is het resultaat gering. Op de goede wijze toegepast, zal het onkruid na 2-4 weken verdwenen zijn. Natriumchloraat is giftig bij inwendig gebruik, terwijl kleding, die er mee in aanraking is gekomen, zeer brandbaar is en dus dadelijk moet worden uitgespoeld.

Om nog even op het gazon terug te komen, dat behalve door onkruid ook nog door allerlei ongedierte geteisterd kan worden. Misschien hebt u wel eens gemerkt hoe er ineens bruine plekken in het gras ontstaan. Als hier droogte geen oor-

**WELVERZORGDE HANDEN
in elk jaargetij Hamea-Gelei**